

1

Het slot aan de achterkant stelde weinig voor. Een beetje wrikken met een schroevendraaier, een ruk aan de deur en ik stond binnen. Zachtjes sloot ik de deur achter mij en glipte langs het gordijn het woonhuis in. Ik zag schimmen van meubels en hoorde het geluid van een ouderwetse wandklok. Ik knipte mijn staaflantaarn aan. De lichtbundel gleed door de kamer. Donker hout, kleedjes op bijzettafeltjes, een geruit jasje dat over een stoelleuning hing, een hoedje op tafel. Hier woonde een man op leeftijd. Alleenstaand. Toon me je huiskamer en ik vertel je wie je bent.

Ik begon met het wandmeubel. De inhoud van de lades kieperde ik op het vloerkleed, een vestzakhorloge en een gouden zegelring verdwenen in mijn jaszak. Onder het tafelkleed vond ik een bankpas en op de achterkant van de bejaardenpas die ik in de zak van het jasje vond stond een cijferreeks: de pincode. Onder in de fruitschaal vond ik nog een bundeltje bankbiljetten. Ik voelde mij goed, het ging lekker vannacht.

Daarna waren de kastjes in de keuken aan de beurt. In een houten sigarenkistje achter de theepot zat nog een stapeltje papiergeld. Het waren oude bankbiljetten, jaren geleden uit roulatie genomen. Ik liet ze op de grond vallen. Mijn goede humeur begon al wat in te zakken. Deze keuken was een grote teleurstelling. Ik draaide me om en wilde

teruglopen naar de woonkamer, maar ontdekte een silhouet in de deuropening. Mijn hart sloeg over en ik deinsde achteruit.

Een klik en het licht sprong aan. Voor mij stond zoals te verwachten was een oude man. Tenger, broos, in een veel te wijde streepjespyjama. Hij keek vastberaden, maar onder het oppervlak zag ik angst en onzekerheid. In zijn hand hield hij een honkbalknuppel. Ik liet mijn lamp zakken. Ik zat in de val. Mijn enige vluchtweg was afgesneden. Schattend keek ik naar de smalle ruimte tussen de tengere bejaarde en de deurpost.

‘Waag het maar niet.’ De man verstevigde de greep op zijn knuppel en deed een stap naar voren. ‘Leeg je zakken op het aanrecht,’ zei hij met dwingende stem.

Ik draaide mij naar het aanrecht en tastte in de diepe jaszak, terwijl ik vanuit een ooghoek de bewoner in de gaten hield. Mijn vingers raakten het koude metaal van het vestzakhorloge. Het minst waardevolle voorwerp uit mijn toch al schamele buit leek mij het opofferen wel waard.

‘Niet treuzelen, alles eruit halen. Nu meteen.’

Ik trok het horloge aan de ketting uit mijn zak en liet het langzaam op het aanrecht zakken.

‘Nu de rest. Sneller.’

Ik haalde mijn schouders op. ‘Dat was het. Ik ben nog maar net binnen.’

Hij wees met de knuppel. ‘Gelul. De andere zakken.’

‘Voel dan zelf.’ Ik liep op hem af.

‘Stop!’ Hij deed een opmerkelijk snelle stap achteruit.

Ik spreidde mijn armen, keek hem zo onschuldig als een zeehondenjong aan en waagde nog een paar voorzichtige stappen in zijn richting. ‘Ik heb niets, eerlijk niet.’ Meteen ging de knuppel omhoog. Inmiddels was ik dichtbij genoeg. Ik opende mijn hand en de gouden zegelring die ik daarin verborgen hield tuimelde omlaag. Het ding stuiterde over de plavuizen zijn kant op. Onwillekeurig volgde de oude man het met zijn ogen. Heel even maar. Zijn blik schoot meteen weer mijn kant op, nog voor ik mijn spieren kon aanspannen om in actie te komen. Hij wist het en grijnsde breeduit.

Maar zo voorspelbaar ben ik nu ook weer niet. Snel draaide ik de pols van mijn andere hand en richtte de zaklamp in een vloeiende beweging recht op zijn ogen. Een klik en de intens felle lichtbundel van de ledlamp verblindde hem. In een reflex draaide hij zijn gezicht weg.

In enkele passen was ik bij hem en wilde langs hem glippen, maar opnieuw herstelde de man zich te snel. De knuppel zwaaide mijn kant uit en er was geen tijd om weg te duiken. De klap bij mijn rechteroor kwam hard aan. Ik wankelde en als laatste redmiddel probeerde ik de man omver te lopen, maar die hield zich stevig aan mij vast. Op goed geluk haalde ik met de zaklamp uit naar zijn hoofd. Ik voelde

weerstand, er klonk een kreet en zijn greep verslapte. Blijkbaar had ik doel geraakt. Met een ferme ruk trok ik mijzelf los.

Ik sprintte langs, door en over de troep die ik uit het wandmeubel had gekieperd richting achterdeur, maar halverwege de woonkamer gleed ik uit over enkele plastic mapjes met paperassen. Ik maakte een schuiver, herstelde mijzelf wonderbaarlijk, verstapte mij en ging vervolgens alsnog languit op het handgeknoopte Perzische vloerkleed. Een pijnscheut schoot door mijn enkel. Die moest wel verstuikt zijn.

Hijgend als een stoomlocomotief kwam de oude man aangelopen, de knuppel hoog opgeheven. Hij haalde meedogenloos uit. Met beide armen weerde ik af en ik schreeuwde van woede en pijn toen de knuppel mijn onderarmen raakte. Witheet krabbelde ik overeind, de pijn in mijn hoofd, armen en enkel negerend. Voordat de oude man opnieuw kon toeslaan, pakte ik het uiteinde van de knuppel stevig beet en trok het onding met een ruk uit zijn handen. Nu waren de rollen ineens omgedraaid en dat wist hij. Hij staarde mij aan met angstige ogen. Gelige oogbollen, een beetje troebel.

Ik stond te tolleren op mijn benen. De zijkant van mijn hoofd gloeide en bonkte nog van de eerste klap die de oude man met de knuppel had uitgedeeld. Het veroorzaakte ook een constant gesuis in mijn oor dat mij mateloos irriteerde en ik was er een beetje draaierig van. Mijn onderarmen waren gehavend door de tweede klap. En mijn enkel, daar kon ik amper op staan. Dat alles bij elkaar was vast de reden dat ik geen moment aarzelde en flink uithaalde met de knuppel.

De man tolde om zijn as en zakte in elkaar. Een op de grond liggende lade bezweek met luid gekraak onder zijn gewicht. Ik liet de knuppel vallen, griste mijn zaklamp van de grond, klemde mijn kaken op elkaar en hinkte naar de achterdeur. Ik wilde snel weg uit het licht en opgaan in de veilige donkere tuin. Amper zette ik een stap over de drempel, of de buitendeur zwaaide mijn kant op. Ik weerde nog af, maar het was al te laat. Ik knalde in volle vaart frontaal tegen de glasruit. Met een klap viel de staaflantaarn op de terrastegels. Het ding rolde bij mij vandaan. Ik zakte in elkaar en de wereld vervaagde.

2

Eindelijk plofte de ochtendkrant op de deurmat. Nog terwijl ik naar de woonkamer liep bladerde ik hem gehaast door. Het artikel stond op pagina vijf, met een vette kop erboven. Bejaarde in kritieke toestand in het ziekenhuis opgenomen na zware mishandeling. Man mogelijk in coma. Dat was de essentie van het stuk. Ik las het artikel wel drie keer door. Eerst snel, daarna steeds langzamer en aandachtiger. Het stond er echt. Maar het werd nog gekker. Er was een signalement van de dader.

Ik smiet de krant in een hoek en probeerde na te denken. Dit zaakje stonk en niet zo'n beetje ook. Ik was bij kennis gekomen op de koude terrastegels, terwijl de achterdeur nog stond te klapperen in de wind. Uiteraard ging ik er zo snel als mijn enkel het toeliet vandoor. De steeg uit en het bruggetje over. In de verte klonken de eerste sirenes. Ik hinkte, rende, strompelde over het smalle pad langs de dichtbegroeide oever van het kanaal en bereikte eindelijk het kleine verlaten parkeerterrein naast het viaduct. Ik parkeer nooit in de buurt van het huis waar ik ga klussen, altijd een eind er vandaan, dat spreekt voor zich. Deze avond was ik daar een stuk minder blij mee.

In de keuken wikkelde ik een zak geplette ijsblokjes in een handdoek en drukte het tegen mijn pijnlijke hoofd. Twee aspirines in een glas water maakten het geheel compleet. Leunend tegen het aanrecht staarde ik naar de krant die verfomfaait naast de bank lag. Ik

voelde mij onrustig en had een nare smaak in mijn mond. Ik had het sterke gevoel dat dit gedoe een naar staartje zou krijgen.

Ik kreeg al snel gelijk.

Om elf uur ging de deurbel en ik was niet verbaasd toen inspecteur Casters vroeg of hij mocht binnenkomen. Het is ontroerend om te zien dat sommige mensen bij bepaalde gebeurtenissen meteen aan je denken.

‘Wat zie jij eruit,’ zei hij op ogenschijnlijk luchtige toon. ‘Geklust vannacht?’

Ik hield de deur voor hem open en haalde mijn schouders op. ‘Niets waar je interesse in hebt.’

Binnen bestudeerde Casters mijn gezicht nog wat beter. ‘Je ziet eruit alsof je een tik met een honkbalknuppel hebt gehad.’

Ik haalde mijn schouders op. ‘Gevallen met fietsen.’

Hij trok een wenkbrauw op. ‘Fietsen? Jij? Sinds wanneer heb je een fiets?’

‘Tot eergisteren. Ongelukje gehad. Nu is het oud ijzer.’

‘Je hebt vast nog ergens een aankoopbon liggen.’

‘Bon? Ik ben nogal slordig met dat soort dingen.’

Hij herkauwde mijn woorden en liet ondertussen zijn blik door de kamer gaan.

‘Er is ingebroken,’ zei hij. ‘Vannacht, in Oud West. In die wijk met naoorlogse woningen. Veel vermolmd hout en verrotte sloten. Zonder sleutel kom je er makkelijker in dan met.’

Ik haalde mijn schouders op en probeerde op mijn plek te blijven staan zonder om te vallen. Lopen ging mij nog niet zo best af. Staan was al een hele opgave. ‘Er wordt elke nacht wel ergens ingebroken.’

‘Je weet natuurlijk zeker dat we jouw vingerafdrukken nergens tegenkomen. Niet op een deurkruk, of op de steel van een knuppel. Ik noem maar wat willekeurige voorbeelden.’ Hij keek naar de verdikking op mijn voorhoofd en de bult boven mijn oor. ‘Dat is een aardige val geweest. Nu ik jou zo zie, zal ik de achterdeur van die woning nog eens extra controleren. Het lijkt wel of je er in volle vaart tegenaan bent geknald. Misschien staat er een leuke afdruk op.’

Ik bracht een zenuwachtig lachje voort. ‘Dat zou wel heel dom zijn.’

‘Fietsen, knuppels, achterdeuren, je kunt je er lelijk aan bezeren.’

Hij liep de keuken in. ‘Ik lust wel wat,’ zei hij, terwijl hij naar de espressomachine keek.

‘Ik heb niets in huis. Zelfs geen gewone koffie.’ Gelogen natuurlijk, maar ik wilde Casters zo snel mogelijk kwijt en had er weinig trek in uitgebreid koffie voor hem te gaan zetten.

‘Op het bureau hebben we van alles en nog wat.’

Hij keek mij uitdagend aan. Het leek mij niet handig erop in te gaan. Daarop liet hij zijn blik schijnbaar nonchalant en vluchtig rondgaan en liep terug naar de woonkamer.

‘Waarom ben je hier?’ vroeg ik. ‘En nog wel alleen.’

‘Ik werk graag alleen. Ja, ze willen er niet aan, met z’n tweeën vinden ze beter. Twee zien er meer dan één zeggen ze dan. Dom gelul. Alsof iemand mijn hand moet vasthouden.’ Hij draaide zich om en keek mij scherp aan. ‘Jouw naam borrelde spontaan bij mij op. Zomaar ineens, gek hè?’ Na een korte maar slopende pauze vervolgde Casters: ‘Of misschien heeft iemand een glimp van de dader opgevangen, of we hebben sporen die vrij duidelijk naar een bepaald iemand leiden.’

‘Ik zou niet weten welk spoor naar mij leidt, of wie mij gezien denkt te hebben. Want ik...’

‘Ja, ja, jij kon je huis niet uit omdat je hebt geprobeerd om te leren fietsen. Laat maar. Even serieus nu. We hebben een tip gekregen. Echt waar. Een heus signalement. Iemand die je tweelingbroer kan zijn hing ’s nachts rond bij dat huis. Heb je een tweelingbroer?’

Ik zweeg en keek hem dommig aan.

‘Ik dacht zelf ook meteen aan jou. Meteen al. Alsof ik een handtekening in de ravage van dat huis herkende. Gek hè? Het kwam zomaar in mij op. Die tip was anoniem, moeilijk te controleren, een vrij schraal bewijs. Zo’n handtekening geeft dan weer de doorslag.

Net dat beetje extra zekerheid dat iemand als ik nodig heeft. Ik dacht, kom, ik ga even bij hem langs. Een vrijblijvend praatje maken.'

'Een anonieme tip.' Ik keek ongelovig. 'Is dat alles?'

'Ach, nu je het zegt. Er lag een mooie staaflantaarn naast de neergeslagen man. We denken niet dat die lamp van de bewoner zelf is.'

'Bewoner gaat gewapend met zaklamp op onderzoek uit en betrapt inbreker. Klinkt geloofwaardig in de oren. Vraag het hem anders gewoon aan hem. Of haar,' voegde ik er snel aan toe.

'Goed idee, we onderzoeken de lamp, misschien past hij bij jouw bult. In ieder geval, stukjes van zijn eigen hoofdhuid en sporen van zijn bloed zaten op de knuppel. Denk je dat hij zichzelf een mep heeft verkocht?'

Ik haalde mijn schouders op. Ik deed dat erg vaak vandaag, had ik de indruk.

Een diepe zucht. 'Hij ligt in het academisch ziekenhuis. In coma.' De inspecteur hield duim en wijsvinger bijna tegen elkaar aan. 'Het scheelde zo weinig of het was moord geweest.' Hij schudde mistroostig het hoofd. 'Het ziet er erg somber uit. Het is nog maar de vraag of die arme man de avond haalt. Als ik de schoft te pakken krijg die... maar goed, ik loop op de zaken vooruit. Ik verwacht dat het onderzoek snel is afgerond en dan krijgt die ellendeling met mij te maken.' Hij keek mij scherp aan.

Het klonk grotendeels als bluf en de kans dat Casters weinig of geen aanknopingspunten had achtte ik behoorlijk groot. Mij kon hij in ieder geval niets maken, we stonden hier niet voor niets “gezellig” te kletsen. Hij wilde mij bang maken, uit mijn tent lokken, een fout laten maken. Zo hard had ik de oude man trouwens niet eens geraakt, dus van dat ziekenhuisverhaal geloofde ik geen snars. Als er bewijzen waren, dan voerden we dit gesprek op het bureau – en niet hier.

Ik begeleidde de inspecteur terug naar de voordeur, toen mijn oog toevallig op een voorwerp naast de deurmat viel. Ik dacht dat ik een hartverlamming kreeg. Het was een bankpas. Hij leek erg op het exemplaar dat ik vannacht had gejat. Ik zat zelf bij een andere bank dan de kleur van dit pasje aangaf. Snel plantte ik mijn voet erop, schoof de pas met mijn tenen gekromd opzij en bleef er angstvallig op staan.

Ik moest mijn lichaam in een ietwat vreemde houding draaien om de inspecteur te laten passeren. Hij wurmde zich langs mij heen en keek mij verwonderd aan. Amper stond de inspecteur met een been buiten de deur, of ik schopte de bankpas naar een donker hoekje van de gang. Casters draaide zich om en keek afwisselend van mij naar de vloer. ‘Is er iets?’

Ik haalde mijn schouders op.

Hij knikte naar mijn hoofd. ‘We komen er wel achter. Heus.’

‘Ik lees het wel in de krant zodra jullie hem hebben,’ zei ik.

‘Koop hem in deze stad. Ik houd je graag een tijdje in de buurt.’